

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Megyei érdekű társadalmi és közgazdasági hetiközlöny

A Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal KULA, TELEFON 14 Hirdetések árszabás szerint Nyilt-tér soronként 30 fillér	KISS GYULA B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke SZERKESZTŐSÉG BERCSÉNYI JÓZSEF B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője	Főszerkesztő BERKOVITS REZSÓ Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK	Előfizetésidő negyedévre 2 K félre 4 K, egész évre 8 K Egyes szám ára 20 fillér Megjelen vasárnap
---	---	---	--

XVIII. évfolyam

KULA, 1914 március 31.

14. szám

A kulaiak, báró Vojnits István v. b. t. t., országgyűlési képviselőjüknel.

Szabadka, 1914. március 30.

Az utóbbi években a kulai polgárság és elsősorban az iparosok és kereskedők a helyi közügyek iránt fokozottabb érdeklődést kezdtek tanúsítani és a gyakrabbi összejövetelek, egyletekbe való tömörülés eredményezték, hogy ez az érdeklődés már túl megy a pusztá kíváncsiaskodáson, hanem mindjobban kialakult az a nézet, hogy a polgárságnak magának is törődnie kell sorsával, sorsának intézésével és becsületes aktív munkával kell segítségére lenni mindazoknak, akik a község ügyeit tényleg hivatva vannak vezetni, hogy e tényezők egyrészt *öszönzést*, másrészt *erőt* meríthessenek egy mögöttük álló és a község haladásáért hevülő egységes tábortól!

Bár Kula az utóbbi években sok tekintetben haladt, ez a haladás nincs arányban sem a község helyzetével, sem lakóinak erkölcsi és anyagi erőivel, amelyek fokozottabb munkásságot és haladást is elbírtak volna.

A polgárság, mint ismeretes, a kulai Ipartestület kezdeményezésére nemrég elhatározta, hogy egy nagyobb küldöttséget meneszt Önm. báró Vojnits István titkos tanácsos országgyűlési képviselőnkhez, hogy előtte óhajait és kívánságait ismeresse.

Hogy az Ipartestület szerény kezdeményezése az egész polgárságban oly élénk visszhangot keltett: ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy itt a polgárság lelkében él a község iránti szeretet és a haladni vágyás . . .

Kula község polgárai még sohasem mutatkoztak ily egységesnek és még sohasem volt arra eset, hogy az értelmiség ily szoros kapcsolatban lépett volna fel a termelő osztályokkal: az iparosokkal, kereskedőkkel és földművelőkkel.

Kétségtelen, hogy ez az impozáns egyértelműség csak a legjobb hatásokat válthatta ki és a község jövőjére kihatással is fog bírni!

E kis bevezetés után rátérünk a küldöttség szabadkai szereplésének leírására:

A küldöttség, mely 150 emberből állt, az összes kulai egyletek és testületek tagjaiból sorakozott. Elnökeik vezetése mellett vettek részt az egyleti és testületi tagok. A bírói és ügyvédi kar, az utóbbi majdnem teljes számmal, képviselve volt.

Dél előtt 11 óra tájban indult el a küldöttség négy külön waggonban és délután 2 óra felé érkezett meg Szabadkára. A négyes sorokban felvonult hosszú menet feltűnést keltett Szabadka utcáin.

A kegyelmes úr háza előtt, mely érdekes ősi Kuria, a küldöttséget sztapári Récsey Ede dr., választókerületünk érdekes elnöke fogadta.

A hatalmas fogadóterembe kalauzoltak bennünket, de az alig volt képes befogadni az embereket és így a szomszédos

kis terembe és a folyosóra is szorultak emberek. — Mig a kegyelmes úr megjelent, körülnézhettünk a nagy elfogadó-teremben, mely mint az egész lakás, gyönyörű élővirágokkal volt díszítve. Sok értékes festmény díszíti a falakat, amelyek közül két gyönyörű női arckép keltett feltűnést. Nagy csendben vártuk a kegyelmes úr megjelenését, de midőn daliás alakja a küszöbön megjelent, hatalmas éljenzés üdvözölte a jóságos nagyurat.

Főt. Boberity Milán kulai g. kel. esperes-plebánost kérte fel annak idején a kezdeményező Ipartestület a szónoki tisztre. Egyrészt mert ismerték szónoki képességeit, kitűnő orgánumát, másrészt tudták, hogy a helyi érdekeknek lelkes barátja. Szónoklatának szövegezését nem ismerték és mindnyájan a kegyelmes úr előtt hallottuk először a beszédet.

A beszéd, melyet főt. Boberity Milán ismert ékezzólásával adott elő, a leglényegesebb kritika volt Kula község régi rezsímjére. Mindazokat a mulasztásokat, melyeket régebben elkövettek, csoportosította a szónok.

Ezek a mulasztások — amelyek itt közismertek és így azokra kitérni most feleslegesnek tartjuk — vitték Kulát a dekadencia útjára. A szónok beszéde végén felolvasta azokat a pontokat, amelyek megvalósítása érdekében a kegyelmes urat felkerestük. Mivel ezeket Önagyméltósága válaszával ismertetjük, ismétlés elkerülése végett, itt nem közöljük.

A következő szónok dr. König Soma kulai ügyvéd volt, aki formás beszédben fejtette ki Úrszentiván és Pinczéd községnek a kulai járáshoz való csatolásának indokait. A kérdés teljes megvilágítására az ügyvédek egy emlékiratot dolgoztak ki, melyet a szónok a kegyelmes úrnak átnyújtott.

Ezután báró Vojnits István országgyűlési képviselőnk válaszolt a hozzáintézt beszédekre. Nagyszabású beszédében a közvetlenség, az őszinteség, a formai tökély, a mesteri szónoklás művészetével egybeforr.

A kegyelmes úr beszéde rövid kivonatban a következő volt:

Mélyen tisztelt Uraim!

Mindenekelőtt köszönetet mondok az Ipartestületnek és Kereskedők Egyletének, melyeknek kezdeményezésére önök nálam, igaz jó barátjuknál megjelentek és kívánságaikat tudomásomra hozták.

Büszke vagyok rá, hogy Kulán és az egész járásban mindenki meg van arról győződve, hogy én erkölcsi kötelességemnek tartom, hogy vallás és nemzetiség sőt politikai állásponttól is eltekintve, mint az egész kerület képviselője, legjobb akaratammal támogassak minden jogosult kérelmet. Tisztelt szónokuk bizonyos érzékenységgel mutatott rá Kula község retrográd fejlődésére, de engem örömmel tölt el, hogy Kula községében

ma ily nagyfokú energia mutatkozik, amely jövő fejlődésükre kedvező kihatással lehet csak. A multak rekriminációjával nem foglalkozom és azon önök se bánkódnak, ne urálja önöket az elkedvetlenedés, hanem minden kulai kérdésben egyéni széthuzás nélkül tarsanak össze.

A multakat azért említette t. szónokuk, hogy miként és mi lehetett volna, más vezetés mellett, községükből. Ha teljes bizalommal jöttek hozzám, méltóztassék megengedni, hogy megjegyezzem, hogy az utolsó 40—50 esztendő alatt, a fejlődésre predestinált helyek bizonyos elfofoadásban részesültek és sokhelyt visszaesés történt; míg vasut, csatorna nem volt, egyes helyek talán jobb helyzetben voltak.

A természetes fejlődés az oka, hogy egyes községek minden beavatkozás nélkül is haladhatnak. Kitarással önök is mindent visszacserezhetnek és én, aki Kula érdekeit hűven képviselő, örülök haladásuknak, amelyhez a magam részéről minden lehetőt meg fogok tenni. Konkrét kívánságaikra vonatkozólag a következőkben nyilatkozhatom:

1) A polgári fiú- és leányiskolára vonatkozólag a lépéseket részben megtettem és meg fogom tenni, hogy mindkét osztály 1914 szeptemberében az állam által átvetessék.

2) Az adóhivatal és járásbíróóság felépítésére megjegyzem, hogy a mai pénzügyi helyzet olyan, hogy ezt most kilátásba helyezni alig lehet, — de lassan, talán nem hosszú idő múlva keresztül vihető lesz.

3) Pinczéd—Úrszentiván községeknek Kulához való csatolása a járások kikerekítése alkalomával jöhet szóba és akkor jogos érdekeiket hathatósan fogom támogatni.

4) A vármegyei hozzájárulás a Kossuth Lajos-utca kikövezéséhez, továbbá a kula—kucorai és kula—torzsnai út kiépítésére vonatkozó kérelmüket egyelőre ad notam veszem, és megjegyzem, hogy mivel nagyobb útkövezési programok meg nem valósíthatnak, e kérdésnek a keresztülvitele nehezen lesz megvalósítható, de azért vállalom, hogy lehetőség szerint előbb az egyiket, aztán a másikat keresztül viszem.

5) A munkásbiztosítási törvény revíziója intervencióm nélkül is megoldást fog nyerni, mert a kérdés már teljesen megérett. Ha az elnökségnek konkrét észrevételei vannak, azokat illetékes helyen készséggel előterjesztem.

Boldognak és szerencésnek érzem magam, ha ügyeiket előbbre vihetem és kívánom, hogy kitartással és egyetértéssel dolgozzanak községük haladásán.

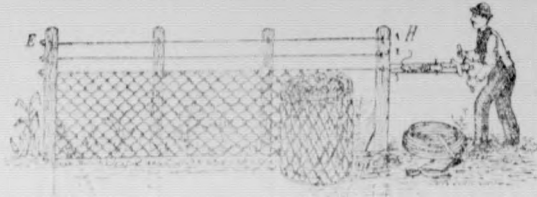
A kegyelmes úr beszéde zajos éljenzésre ragadta a küldöttséget és népszerű országgyűlési képviselőnk iránti érzett bizalmunkat és szeretetünket, ha ugyan az még lehetséges, még magasabbra fokozta.

A küldöttség tiszteletére a „Barány” szálloda nagytermében fényes ebédt adott báró Vojnits István. Az ebéd folyamán Krämer Márton ipartestületi elnök a polgárság nevében, Fejes István és Abel József iparosok az iparosok nevében, Puhalák Gáspár pedig a földműves osztály nevében mondtak sikerült felköszöntőket Önagyméltósága báró Vojnits István képviselőnkre, melyekre a kegyelmes úr szívélyesen válaszolt.

A küldöttség a legjobb reményekkel és kiváló képviselője iránti mély rokonszenvvel tért haza.

B. K.

Dörner Jánosné szita és sodronyáru készítő
KULA Kossuth Lajos utca, Dudás-féle ház

Ajánlja sajátkészítésű

horgonyzott drótkerítéseit
több méterenként 25 fillértől feljebb.

Költséggelésel kívánatra szívesen szolgál.

Községi jegyző urak figyelmébe!

Egy fruszgizott hiatalember, ki a magyar és német nyelveket tökéletesen bírja, jegyzői iródban alkalmazást keres. Bővebb felvilágosítást nyújt Kiss Gyula közs. jegyző, Óverbász

Angyón
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉ SZI. KIVITELT TŰZ ÉS ESTŐRESEMÉNYES, ÚJ PANCÉL
TAKAREKPERSELYT
BÁRKINEK
Tízjari
PESTMEGYEI TAKAREKPÉNZTÁR Rt.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

1771 sz. 914

Pályázati hirdetmény.

Cservenka községi I. irnoki állásra pályázatot nyitok. Az állás javadalmazása évi 1000 K fizetés, 200 K lakbér.
Pályázati határidő 1914. április 15.
Kula, 1914. március 24.

2

Dr. BUDAY főszolgabíró

1426 sz. 914

A zentai járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

Mohol községben lemondás folytán üresedésbe jött községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: évi 1200 K fizetés, állatösszeírásért évi 200 K, évi 60 K utátalány és a szabályrendeletileg megállapított husszemle díjak.

A helybeli és a nagyvölgyi hetipiacokon az állategészségügyi teendőket díjtalanul tartozik teljesíteni.

Pályázati határidő: 1914. április 10.
Zenta, 1914 március 26.

2

SZTRILICH főszolgabíró

Pongrács A. Sándor

úrissabósága

KULA (Ferenc József téri bérpalotában)

Saját készítményű és I-rendű gyári

cipők raktára

Ifju Kovacs J. I.-nél, Kula

Mercur Sósorszesz

(törv. védve)

nélkülöshetetlen hássiser,

mely megszüntet minden szurást, szagatást és más testi fájdalmat!

Kapható 44 f, 1.20 és 2.50 K-ás üvegekben

az Első Kulai Sósorszesz vállalatnál, Kula épügy minden gyógyszerárban, drogeriában és fűszerkereskedésben.

Tex János és fiai épület és bútorasztalosok

KULA Deák Ferenc utca 3631

Készítenek háló, ebédlő, uriszoba, könyvtár-szekrény, üzleti átványokat stb.

Rajzokkal és árajánlattal szívesen szolgálnak.

Olcsó pénzkölcsön

4¹/₂⁰/₁₀-os kamatláb mellett teljesen kifizetve 100-at 100-ért jelenleg csakis magyarországi földekre.

Horvátországi és szlavóniai földekre közönséges kamatozó kölcsönök igen kedvező feltételek mellett lesznek engedélyezve.

Törlesztéses kölcsön 4¹/₂⁰/₁₀-os kamatláb mellett Horvátország és Szlavóniába jelenleg csakis a záloglevelek átvétele ellenében.

Hercog Fivérek bankháza Szabadka (Kossuth-utca)

MILLIÓK
használatjuk
Köhögés
rekedtség, hurut, elnyálkásodás, göres és számarhurut ellen a
Kaiser-féle Mell-Karamellák
3 fenyővel
Orvosoktól és magánosoktól való 6000 hitel, bizonyítvány kezeskedik biztos eredményről.
Nagyon kellemes és jószagú BONBONOK.
20 és 40 filleres csomagokban, dobozban 60 fillert kapható
Gergely József Maly László gyógyszerárban, Kula

Őszibarackfát, vadonczot, akáczcsemetét, szőlővesszőt
mindenfélé gyümölcsfa
2 éves gyökeres
igen olcsón ad Unghváry László
faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.

- A legelőkelőbb
 - A legmegbízhatóbb
 - A legjobban szerkesztett
 - A legnagyobb terjedelmű
 - A legfüggetlenebb
- budapesti napilap

AZ UJSÁG

Munkatársai a magyar zsurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai.

Felelős szerkesztő Gajári Ödön
Szerkesztőtárs: Dr. Ágai Béla

Előfizetési árak:
Egy évre 28 K. Negyedévre 7 K.
Félévre 14 K. 1 hónapra 2 K 40 f.

Az Ujság előfizetői a DIVAT SALON-t negyedévre K 2.50 kedvezményes áron rendelhetik meg.

Megrendelési cím
AZ UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-út 54.

Nem lesz többé nedves lakás! Nem lesz többé nedves pince!

Mert a BIBER absolut vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá BIBER-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést. BIBER megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad
A BIBER-MŰVEK egyedelarusítója: DEUTSCH M. H. fakeskedő, Kula (Árpád-út)

Értesítés.
Van szerencsém a nagyérdemű komló termelő közönség b. tudomására hozni, hogy az eddig legítimóbban beváló 2 mm. erős likacsos plehrédőnyös J. Vltavszky-féle komlószárító készülékeinek képviselőt elvállaltam és kívánatra szívesen szolgálok prospektussal és árjegyzékkel.
Löbl Samu
gépkereskedő, Palánka 11-25

KLINGVART MÁTYÁS
MŰVÉSZI ÉRŐKÖZMŰVÉSZET
KULÁN
LEGOLCSÓSBAN BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

A kulai valamint torzsai üzemhez alkalmas 220 Volt feszültségű

WOLFRAM lámpák

mélyen leszállított árak mellett kaphatók

Jurssik János cégnél Kula